

KIRKKOVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYS

Kirkkovaltuusto vahvistaa kirkkojärjestyksen 8 luvun 8 §:n nojalla itselleen työjärjestyksen. Työjärjestyksessä on tarkemmat määräykset kirkkovaltuuston työskentelystä sen lisäksi mitä kirkkolaisissa säädetään ja sen nojalla kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä määrätään.

Kirkkohallituksessa on laadittu seurakuntia varten mallityöjärjestys.

Kirkkolaisissa sekä erityisesti kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä on säännelty aiempaa tarkemmin hallintoelinten koollekutsuminen, asioiden käsittelymenettely ja vaalien toimittaminen. Työjärjestyksessä ei siten ole syytä toistaa näitä perussäännöksinä noudatettavia säännöksiä. Kun työjärjestykseen otettavista täydentävistä määräyksistä pelkästään muodostuisi liian hajanainen, on mallityöjärjestys laadittu siten, että varsinaisten työjärjestyksen omien määräysten kohdalle on otettu siinä käsiteltävää asiaa koskevat kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja kirkon vaalijärjestyksen säännökset. Näin työjärjestys muodostaa yhden kokonaisuuden kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja jäsenten tueksi ilman että normaalitapauksessa on tutkittava erikseen em. säädöksiä. Tällaista tarvetta saattaa ilmetä lähinnä silloin kun kirkkovaltuusto toimittaa suhteelliset vaalit. Käytännössä tällaiset vaalit valtuustotasolla ovat kuitenkin harvinaisia. Muutoksena on myös otettava huomioon, että suhteellisessa vaalissa voidaan äänestää ainoastaan ehdokaslistalla olevaa ehdokasta.

KIRKKOVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYS¹

..... seurakunnan kirkkovaltuusto on kirkkojärjestyksen 8 luvun 8 §:n nojalla hyväksynyt ..... päivänä .....kuuta 199... seuraavan työjärjestyksen

Sen lisäksi mitä kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään kirkkovaltuustosta, on sen toiminnassa noudatettava tämän työjärjestyksen määräyksiä.

I Kokoukset ja asioiden käsittely

1 §

Kirkkovaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerintehtävistä huolehtii ....., jollei valtuusto toisin määrää.

KL 7:6

Kokouksen julkisuus

Kirkkovaltuuston kokoukset ovat julkisia, jollei valtuusto jonkin asian osalta toisin päätä.

Muiden toimielinten kokoukset eivät ole julkisia.

KL 25:5

Hallintoasiain käsittely

Käsiteltäessä hallintoasiaa kirkon taikka seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisissa on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) on säädetty, jollei tästä laista muuta johdu.

KJ 8:2

Kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

---

¹) Sisäänvetona on työjärjestykseen otettu asianomaiset kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja kirkon vaalijärjestyksen pykälät.

KJ 8:3

Kirkkovaltuusto kokoontuu, kun kokoontuminen määräaikana käsiteltäväksi säädettyjen asioiden takia on tarpeen tai kun valtuuston puheenjohtaja muutoin katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle, jos kirkkohallitus, piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto sitä vaatii taikka jos vähintään neljännes valtuutetuista on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten sitä kirjallisesti esittänyt.

KJ 8:5,1-2

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Kokoukutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

KJ 7:2,1

Jos seurakuntavaaleilla valittu luottamushenkilö kuolee, saa eron kirkkolain 7 luvun 3 §:n 2 momentissa mainitusta tai muusta kysymyksessä olevan toimielimen hyväksymästä pätevästä syystä taikka menettää vaalikelpoisuutensa, on toimielimen, jonka jäsen hän on, todettava hänen luottamustoimensa lakanneeksi. Hänen tilalleen kutsutaan varajäsen.

2 §

Kun valtuutetulla on tilapäinen este, hänen varajäsenelleen on viipymättä lähetettävä kutsu kokoukseen. Kutsu on toimitettava, mikäli mahdollista, kirjallisesti. Sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt esteen, varajäsen ryhtyy toimimaan estyneen tilalla.

KJ 7:3,1

Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle. Saatuaan jäseneltä tai muuten luotettavan tiedon esteestä, puheenjohtajan tulee kutsua varajäsen hänen sijaisensa.

KJ 7:3,3

Milloin sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai sanotun asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

3 §

Kirkkovaltuuston kokouksen alussa pidetään alkuhartaus, jonka jälkeen toimitetaan nimenhuuto.

Kun nimenhuuto on toimitettu, valtuuston on todettava, onko kokous laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen.

4 §

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti.

Jos pöytäkirjantarkastajien suorittamassa tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, valtuusto tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa.

5 §

Valtuutetun, joka ei ole ollut saapuvilla nimenhuudossa, on ilmoitettava puheenjohtajalle, ja pöytäkirjaan on merkittävä, minkä asian käsittelyn aikana hän on saapunut. Samoin on meneteltävä, jos valtuutettu poistuu kesken

kokouksen. Jos kokouksesta poistunut valtuutettu saapuu uudelleen kokoukseen, hänen on tällöinkin välittömästi ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kokouksessa läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat kokoukseen saapuneet eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita ei muuten julkisesti todeta kokouksesta poissa oleviksi.

Puheenjohtaja voi toimittaa kokouksen kestäessä uuden nimenhuudon, jossa ilmoittautuneet katsotaan siitä lähtien kokouksessa läsnä oleviksi. Sanotun nimenhuudon jälkeen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on määrätty.

6 §

Valtuutettujen tulee istua kokouksessa puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

(Asioiden käsittelyä valtuustossa johdetaan sekä suomeksi että ruotsiksi.)

7 §

Valtuustolla tai sen puheenjohtajalla on oikeus kutsua valtuuston kokoukseen asiantuntijoita kuultavaksi.

KJ 8:7

Kirkkoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tai heidän molempien ollessa estyneenä kirkkoneuvoston määräämän jäsenen on oltava saapuvilla kirkkovaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei kuitenkaan estä asioiden päättämistä. Kirkkoneuvoston jäsenillä on oikeus olla kokouksessa läsnä.

Edellä 1 momentissa mainittu henkilö saa valtuuston kokouksessa ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, ellei hän ole valtuutettu.

Valtuuston määräämien viranhaltijoiden tulee olla saapuvilla valtuuston kokouksissa antamassa tarvittavia tietoja.

8 §

Asioita valtuustolle esiteltäessä tulee valtuutettujen käytettävissä olla kokouksen esityslista, johon sisältyy selostus kustakin käsiteltävästä asiasta ja kirkkoneuvoston ehdotus valtuuston päätökseksi.

Esityslista liitteineen ja muut mahdolliset asiakirjat on, jolleivät erityiset syyt ole esteenä, toimitettava valtuutetuille vähintään kolme päivää ennen valtuuston kokousta.

Mikäli valtuusto päättää panna jonkin asian pöydälle tai palauttaa asian kirkkoneuvostolle asiaan liittyviä esityslistan liitteitä ei toimiteta valtuutetuille uudelleen, jos asian lopullinen käsittely tapahtuu vuoden kuluessa.

9 §

Asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei valtuusto toisin päätä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus.

- KJ 8:6 Asiaa, joka on kirkkoneuvoston valmisteltava, ei saa ottaa päätettäväksi, ellei kirkkoneuvostolla ole ollut tilaisuutta sitä käsitellä.
- KJ 8:4 Jos kirkkovaltuuston jäsen haluaa saattaa jonkin asian valtuuston käsiteltäväksi, on hänen tehtävä siitä kirjallinen esitys valtuuston puheenjohtajalle, jonka on viivytyksettä toimitettava se kirkkoneuvoston valmisteltavaksi.
- KJ 7:9 Seurakunnan jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.
Seurakunnan jäsenille on sopivin tavoin annettava riittävät tiedot yleistä mielenkiintoa herättävistä vireillä olevista seurakunnan ja seurakuntayhtymän asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä ja tehdyistä ratkaisuista. Kirkkoneuvoston tehtävänä on johtaa ja valvoa tätä seurakunnan tiedotustoimintaa.
- KJ 8:5,3 Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, kirkkovaltuusto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.
- KJ 8:5,4 Jos jotakin asiaa ei ole saatu käsitellyksi kokouksessa ja se on päätetty siirtää käsiteltäväksi jatkokokouksessa, ei tähän tarvitse antaa eri kutsua.

10 §

Asian käsittelyn alettua valtuutetulla on oikeus pyytää puheenvuoroa paikaltaan seisomaan nousten, kättä nostamalla tai muulla selvästi havaittavalla tavalla.

Jos puheenvuoroja pyydetään yhtäikaa, puheenjohtaja määrää, missä järjestyksessä puheenvuorot saadaan käyttää.

Puheenjohtajalla on oikeus antaa kirkkoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle, heidän estyneenä ollessaan kirkkojärjestyksen 8 luvun 7 §:n mukaan kirkkoneuvoston määräämälle jäsenelle sekä valtuuston määräämille viranhaltijoille puheenvuoro ennen muita puheenvuoroja.

Jos valtuutettu tahtoo vastata puheenvuoroon ja hän on tätä pyytänyt joko tuon puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä, puheenjohtaja voi oikeuttaa hänet käyttämään lyhyen puheenvuoron ennen aikaisemmin pyydettyjä puheenvuoroja. Sellaisessa vastauspuheenvuorossa saa esittää vain selvityksiä ja oikaisuja toisen puheenvuoron johdosta tai vastineen siinä esitettyyn väitteeseen.

11 §

Valtuutetun on esitettävä puheenvuoronsa paikaltaan tai istuntosaliin sitä varten asetetulta puhujapaikalta.

Puhujan on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Jos hän siitä poikkeaa tai käyttää loukkaavia tai muuten sopimattomia sanoja, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan järjestykseen. Jollei valtuutettu tätä noudata, puheenjohtajan on kiellettävä häntä jatkamasta puhettaan.

Kukaan muu kuin puheenjohtaja ei saa keskeyttää puhujaa.

Puheenjohtajalla on oikeus varoituksen jälkeen määrätä kokousta häiritsevä poistettavaksi kokoustilasta ja tarvittaessa pyytää viranomaisen apua. Jos järjestys ei säily, puheenjohtaja voi keskeyttää kokouksen ja siirtää sen toiseen ajankohtaan.

12 §

Jos keskustelun kuluessa tehdään ehdotus asian pöydällepanosta, jolloin asia käsitellään myöhemmin uudelleen ilman uutta valmistelua, tai asia ehdotetaan palautettavaksi uutta valmistelua varten tai tehdään jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian asiallisen käsittelyn, ja tätä ehdotusta on kannatettu, on seuraavien puhujien puheenjohtajan kehotuksesta kohdistettava lausuntonsa tähän ehdotukseen ja päätös siitä tehtävä, ennen kuin enempää keskustelua itse asiasta sallitaan. Jos tällainen ehdotus hyväksytään, puheenjohtajan tulee keskeyttää asian asiallinen käsittely. Jos ehdotus hylätään, käsittely jatkuu.

Pöydälle pantu asia on otettava viivytyksettä valtuustossa uudelleen käsiteltäväksi.

13 §

Vaihtoehto a)

Muutosehdotukset, ponnet ja muut esityslistasta poikkeavat ehdotukset sekä aloitteet on jätettävä kirjallisina puheenjohtajalle, jollei puheenjohtaja toisin salli. Asian hylkäämistä, pöydällepanoa tai palauttamista koskeva ehdotus on kuitenkin tehtävä kirjallisena vain puheenjohtajan sitä vaatiessa.

Vaihtoehto b)

Jos puheenjohtaja niin vaatii, on muutosehdotukset, ponnet ja muut esityslistasta poikkeavat ehdotukset ja aloitteet jätettävä kirjallisina.

pyydyt puheenvuorot on käytetty, puheenjohtajan on julistettava keskustelu päättyneeksi.

Milloin päätös on yksimielinen tai tehtyä vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtajan on todettava päätös. Muussa tapauksessa puheenjohtajan on todettava ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäväksi, ja ehdotukset, joista on äänestettävä. Tämän jälkeen hänen on saatettava toimitelimen hyväksyttäväksi äänestystapa ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestys sekä tehtävä äänestysesitys siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen.

Äänestys on toimitettava julkisesti joko nimenhuutoäänestyksellä tai puheenjohtajan määräämällä tavalla. Milloin äänestys on toimitettu muulla tavalla kuin nimenhuudon mukaan, on vaadittaessa tai, jos äänestys puheenjohtajan mielestä ei ole antanut selvää vastausta, toimitettava nimenhuutoäänestys.

Äänestyksen perusteella puheenjohtajan on kirkkolain 7 luvun 4 §:n 2 momentin ja 25 luvun 10 §:n mukaan todettava päätökseksi tullut mielipide.

Jos puheenjohtaja katsoo, että päätöksen tekemiseen vaaditaan määräänemmistön kannatus, hänen on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KL 7:4,1-2

Päätösvaltaisuus, äänestäminen ja vaalit

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Seurakunnan toimielimessä äänestetään esityksestä ja kaikista kannatetuista vastaehdotuksista asettamalla kaksi kerrallaan vastakkain siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee enemmistön kannanoton.

KL 7:5,1-2

Esteellisyys

Kirkkovaltuuston jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintomenettelylain (598/82) esteellisyyttä koskevassa säännöksessä tarkoitettua lähisukuistaan tai sellaiseen sanotun säännöksen mukaan rinnastettavaa henkilöä. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan osallistuessa itseoikeutettuna seurakunnan muun toimieli-

men kokoukseen häneen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Muiden luottamushenkilöiden sekä seurakunnan viranhaltijoiden esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintomenettelylaissa on siitä säädetty. Virka-, työ- tai muu vastaava suhde seurakuntaan tai seurakuntayhtymään ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä tai viranhaltijaa esteelliseksi hallintoasiassa, jossa seurakunta tai seurakuntayhtymä on asianosainen, ellei hän palvelussuhteensa perusteella ole esitelty tai muutoin vastaavalla tavalla käsitelty asiaa.

KL 9:3

Määräenemmistö

Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmannesta saapuvilla olevista ja enemmän kuin puolet kaikista valtuuston jäsenistä sitä kannattaa asioissa, jotka koskevat

1) kirkon ja siihen kuuluvien rakennusten rakentamista tai 14 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua korjaamista, siunauskappelin, seurakuntatalon, seurakunnan virastotalon tai leiri- ja kurssikeskuksen rakentamista taikka hautausmaan perustamista tai laajentamista;

2) kiinteän omaisuuden luovuttamista; tai

3) uuden viran perustamista.

KL 25:10

Tasaäänät

Äänien jakautuessa äänestyksessä tasan päätökseksi tulee mielipide, jonka puolesta puheenjohtaja on äänestänyt. Kurinpitoasioissa ratkaisee kuitenkin se mielipide, joka on lievempi. Jos vaaleissa äänät tai vertausluvut menevät tasan, ratkaisee arpa.

Jos virka tai luottamustoimi täytetään ehdollepanon perusteella, äännten mennessä vaalissa tasan valituksi tulee se, joka on asetettava ehdolle toisen edelle.

II Vaalit

A. Enemmistövaali

14 §

Milloin enemmistövaali toimitetaan umpilipuin, valtuuston puheenjohtajan on kutsuttava vähintään kaksi valtuutettua avustamaan vaalitoimituksessa.

KL 7:4,3

Päätösvaltaisuus, äänestäminen ja vaalit

- - -

Vaali toimitetaan enemmistövaalina. Kahta tai useampaa luottamushenkilöä valittaessa on kuitenkin noudatettava suhteellista vaalitapaa, jos sitä vaatii niin monta vaaliin osallistuvaa, että he suhteellisessa vaalissa voisivat saada valituksi vähintään yhden ehdokkaan.

KL 7:4,3-4

Äänestysmenettely, ks. edellä 13 §:n alla.

15 §

Valtuutettujen on kirjoitettava äänestyslippuihin valittavien nimet ja tarpeen mukaan ammatit niin selvästi, ettei voi syntyä epätietoisuutta henkilöistä, joita tarkoitetaan.

16 §

Valtuutetut antavat äänestyslippunsa nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä. Äänestyslippu on taitettava siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

17 §

Äänestyslippu on mitätön, jos siitä ei selvästi ilmene, ketä ehdokasta tarkoitetaan, tai jos siinä on äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaankuulumaton merkintä.

B. Suhteellinen vaali

18 §

Ensimmäisessä kokouksessaan valtuusto asettaa keskuudestaan toimikaudeseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon samalla valitaan kolme varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lautakunta on päätösvaltainen vähintään kahden jäsenen ollessa saapuvilla. Jos lautakunta ei ole päätösvaltainen, valtuusto voi tilapäisesti täydentää sitä suoritettavaa vaalia varten.

Lautakunnalla on oikeus käyttää apunaan asiantuntijoita ja ottaa itselleen sihteeri.

19 §

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään jätettävä valtuuston puheenjohtajalle ja milloin vaalitoimituksen nimenhuuto alkaa.

KJ 7:5

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua suhteellista vaalia toimitettaessa noudatetaan soveltuvin osin seurakuntavaalien suhteellista vaalitapaa koskevia säännöksiä.

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

KL 8:2,2

Seurakuntavaalit ovat välittömät ja salaiset sekä siten suhteelliset, että kunkin valitsijayhdistyksen samalle ehdokaslistalle asettamat ehdokkaat saavat henkilökohtaisten äänimääriensä osoittamassa järjestyksessä vertausluvukseen ensimmäisen listan koko äänimäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin

edelleen. Eri ehdokaslistoilla olevat ehdokkaat tulevat valituiksi vertauslukujensa osoittamassa järjestyksessä.

20 §

Kussakin ehdokaslistassa saadaan nimetä enintään kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa listaa käytetään. Vähintään yhden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja on listan asiamies. Hänen tehtävänä on antaa lista valtuuston puheenjohtajalla ja hänellä on oikeus tehdä listaan 21 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

21 §

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa listat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa ne. Jos vaalilautakunta havaitsee, että ehdokaslista on virheellinen, asiamiehelle on annettava tilaisuus tehdä oikaisu vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

KVJ 2:58

Jos määräaikaan mennessä kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston taikka seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on annettu vain yksi hyväksyttävä ehdokaslista, jossa on enemmän ehdokkaita kuin vaalissa on valittava, eikä valitsijayhdistys ole tehnyt 2 momentissa sanottua ilmoitusta, toimitetaan vaali varsinaisten ja varajäsenten nimeämiseksi.

Jos valitsijayhdistys nimeää ehdokkaita enemmän kuin on valittava, ehdokaslistan yhteydessä voidaan sen varalta, ettei muita hyväksyttäviä ehdokaslistoja anneta, ilmoittaa, ketkä ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi ja missä järjestyksessä muut tulevat varajäseniksi.

Jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä paljon kuin on valittava tai ainakin neljä viidesosaa valittavien määrästä, ehdokkaat tulevat valituiksi ilman äänestystä.

KVJ 2:38, 1 ja 3

Jos henkilö on suostumuksensa mukaisesti nimetty saman toimielimen jäsenten vaalissa kahden tai useamman valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, vaalilautakunnan on ilmoitettava tästä ehdokkaalle ja asianomaisten valitsijayhdistysten asiamiehille tai, jollei asiamiestä ole, jollekin pe-

rustajalle. Samalla valitsijayhdistyksen asiamiehelle on varattava tilaisuus 37 §:n 3 momentissa määrättyyn aikaan mennessä poistaa tällainen ehdokas.

Jollei 1 tai 2 momentissa tarkoitettua oikaisua tehdä, tulee vaalilautakunnan poistaa ehdokkaan nimi tai ehdokaslistan nimitys kaikista kysymyksessä olevan toimielimen vaalin ehdokaslistoista.

22 §

Sitten kun 21 §:ssä mainitut oikaisut on tehty, vaalilautakunnan tulee numeroida ehdokaslistat ja ehdokkaat sekä laatia ehdokaslistojen yhdistelmä.

KVJ 2:40, 1-2

Samana ehdokaslistan ehdokkaat merkitään ehdokaslistan numeron alle yhteiseen kehykseen, jossa kullakin ehdokkaalla on oma ruutunsa, valitsijayhdistyksen ilmoittamassa järjestyksessä ylhäältä alaspäin tai, jos ehdokkaat on lukumääränsä vuoksi merkittävä kahdelle tai useammalle vierekkäiselle palstalle, riveittäin vasemmalta oikealle.

Yhdistelmässä ei saa olla muuta kuin yhteinen otsikko, josta käy selville, mitä vaalia varten yhdistelmä on laadittu sekä 39 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan edellyttämät seikat. Ehdokkaan asuinpaikka merkitään ehdokaslistojen yhdistelmään vain, jos se on tarpeen ehdokkaan henkilöllisyyden täsmentämiseksi.

KVJ 2:39,1
4-5 k

[Lokakuun 10 päivänä kello 16 jälkeen pidettävässä]
kokouksessa vaalilautakunta

4) laatii ehdokaslistojen yhdistelmän arpomalla ehdokaslistojen järjestyksen, numeroimalla kaikki listat roomalaisilla numeroilla vasemmalta oikealle ja merkitsemällä yhdistelmään hyväksytyt nimitykset;

5) numeroi ehdokkaat juoksevassa numerojärjestyksessä alkaen numeroista 2 siten, että ensin annetaan numerot ehdokaslistojen yhdistelmässä ensimmäiseksi arvotun ehdokaslistan ehdokkaille valitsijayhdistyksen ilmoittamassa järjestyksessä, sen jälkeen toiseksi arvotun ehdokaslistan ehdokkaille ja niin edelleen;

KVJ 2:39,2

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja, jota ei voida oikaisumenettelyn jälkeen hyväksyä, on hylättävä. Milloin virhe koskee vain joitakin ehdokkaita, on ainoastaan heidän nimensä poistettava ehdokaslistasta. Samoin on poistettava ehdokaslistan nimitys, jota ei ole hyväksytty.

23 §

Ehdokaslistojen yhdistelmä on pantava kokoushuoneeseen nähtäväksi vähintään viittätoista minuuttia ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista.

24 §

Äänestyslippuun ei saa merkitä muuta kuin ehdokkaan numeron.

KVJ 2:54

Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun sen ehdokkaan numeron, jota hän äänestää.

Äänestysmerkintä on tehtävä siten, että vaalisalaisuus säilyy.

25 §

Valtuutetut antavat äänestyslippunsa nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä.

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tutkii äänestyslippujen laillisuuden ja ehdokkaiden vaalikelpoisuuden sekä laskee vaalin tuloksen.

KVJ 2:11, 3-4 k

Äänestyslippu on mitätön,

---

3) jos äänestysmerkintä on tehty niin, ettei siitä selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa; sekä

4) jos äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä.

Asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

KVJ 2:55,3

Kun vaalilautakunta on laskenut äänet, kunkin valitsijayhdistyksen samalle ehdokaslistalle asettamat ehdokkaat pannaan heidän henkilökohtaisten äänimääriensä osoittamaan järjestykseen. Sen jälkeen annetaan ensimmäiselle heistä vertausluvuksi listan koko äänimäärä, toiselle puolet, kolmannelle kolmannes, neljännelle neljännes ja niin edelleen. Vertausluku on laskettava sellaisellekin ehdokkaalle, joka ei ole saanut henkilökohtaisesti yhtään ääntä.

KVJ 2:56

[Äänestyksen tulos lasketaan erikseen kirkkovaltuuston jäsenten, yhteiseen kirkkovaltuustoon kustakin seurakunnasta valittavien jäsenten ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalissa.] Tuloksen määrittämiseksi kirjoitetaan eri ehdokaslistoilla olevien ehdokkaiden nimet heidän 55 §:n 3 momentin mukaan saamiensa vertauslukujen osoittamaan järjestykseen ja kunkin kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Valituksi tulee kussakin vaalissa tämän nimisarjan alusta niin monta ehdokasta, kuin siinä vaalissa on jäseniä valittava.

KVJ 2:57

Ehdokaslistalta valittujen varajäseniksi nimetään kussakin 56 §:ssä tarkoitettussa vaalissa erikseen jokaisen siinä vaalissa esiintyneen ehdokaslistan valitsematta jääneet ehdokkaat heidän 55 §:n 3 momentin mukaan saamiensa vertauslukujen osoittamassa järjestyksessä.

KVJ 2:59

Valitsijayhdistyksen asiamiehellä tai tämän varamiehellä on oikeus olla läsnä vaalilautakunnan kokouksessa äänestyslippuja laskettaessa sekä vaalin tulosta määrättäessä. Läsnä olleista on tehtävä merkintä pöytäkirjaan.

26 §

Jos vaalissa on valittava jäsenille henkilökohtaiset varajäsenet, nämä on valittava kukin eri vaalilla.

27 §

Kun vaalin tulos on todettu, vaalilautakunta antaa siitä kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka julistaa tuloksen valtuutetuille tiedoksi ja pöytäkirjaan merkittäväksi.

Ehdokaslistat, ehdokaslistojen yhdistelmä ja äänestysliput liitetään kokousasiakirjoihin.

III Pöytäkirja

28 §

Kirkkovaltuuston pöytäkirjaan on merkittävä:

- a) kokouksen aika ja paikka;
- b) nimenhuudossa läsnä olleet sekä myöhemmin tulleet ja ennen kokouksen päättymistä poistuneet valtuutetut sekä saapuvilla olleet kirkkoneuvoston jäsenet ja ne viranhaltijat, jotka valtuusto on määrännyt olemaan läsnä kokouksessaan;
- c) kokouksen puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä;
- d) selostus kokouksen koollekutsumisesta sekä kokouksen julistaminen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi;
- e) valtuutetut, jotka on valittu pöytäkirjan tarkastajiksi;
- f) estyneiksi todetut valtuutetut ja heidän varamiehensä sekä mahdolliset esteellisyydet;
- g) kustakin käsitellystä asiasta selonteko, joka voi tapahtua viittauksella pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin;

h) tehdyt ehdotukset ja niiden kannattaminen sekä äänestysjärjestys äänestysmenettelyineen;

i) äänestykset ja tehdyt päätökset mainitsemalla päätöksen teossa annetut äänimäärät, kun äänestys on toimitettu nimenhuudolla tai enemmistövaalien ollessa kyseessä on toimitettu umpilippuäänestys, sekä suhteellisten vaalien osalta 27 §:ssä mainittu vaalin tulos;

j) valtuutetun eriävä mielipide, mikäli hän sitä haluaa,

k) hyväksytyt toivomusponnet;

l) muut kokousta ja sen kulkua selvittävät seikat;

m) valitusosoitus;

n) todistus siitä, milloin pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä kirkkolain 25 luvun 3 §:n 1 momentin nojalla on ilmoitettu seurakunnan ilmoitustaululla.

KL 25:3,1

Tiedoksianto jäsenvalitusta ja muita tarkoituksia varten

Kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston päätökset, seurakuntavaalien tuloksen vahvistamista koskeva päätös sekä niitä koskevat valitus- tai alustusviranomaisien päätökset on, jollei niitä tämän lain tai kirkkojärjestyksen mukaan ole pidettävä salassa, saatettava seurakunnan tai seurakuntien jäsenille yleisesti tiedoksi paneamalla päätökset tai ilmoitus niistä julki seurakunnan ilmoitustaululle.

KJ 7:6

Toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihtööri varmentaa.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla, jollei tarkastamisesta ole määrätty ohje- tai johtosäännössä.

Sillä, joka on ollut kokouksessa asiaa päättämässä tai esitellyt asian, on oikeus esittää päätöksestä eriävä mielipiteensä. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Jos eriävän mielipiteen esittäjä tahtoo saada perustelunsa pöytäkirjaan liitetyiksi, hänen on annettava ne kirjallisina sihtöörille viimeistään pöytäkirjaa tarkastettaessa.

KJ 7:7

Toimielimen toimituskirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihtööri, jollei ohje- tai johtosäännössä ole määrätty toisin.

Pöytäkirjanotteen todistaa oikeaksi puheenjohtaja tai sihtööri taikka muu ohje- tai johtosäännössä määrätty henkilö.

